

Legislatíva v povolání sestry

PhDr. Anna Macková

sestra Banskobystrického samosprávneho kraja

Odbor zdravotníctva

Úradu Banskobystrického samosprávneho kraja

Zákon č. 576/2004 Z. z.
o zdravotnej starostlivosti... v znení
neskorších predpisov

§ 2

Ošetrovateľská starostlivosť

je zdravotná starostlivosť, ktorú poskytuje
sestra s odbornou spôsobilosťou metódou
ošetrovateľského procesu v rámci
ošetrovateľskej praxe

Ošetrovateľská prax

zákon č. 576/2004 Z.z.

je praktické uskutočňovanie činnosti sestry a činnosti pôrodnej asistentky pri

- poskytovaní ošetrovateľskej starostlivosti a pôrodnej asistencii
- riadení a poskytovaní ambulantnej zdravotnej starostlivosti a ústavnej zdravotnej starostlivosti metódou ošetrovateľského procesu

Zdravotná dokumentácia

zákon č. 576/2004 Z.z.

- § 18 spracúvanie, poskytovanie a prístupňovanie údajov zo zdravotnej dokumentácie
- § 19 vedenie zdravotnej dokumentácie
- § 20 formy vedenia zdravotnej dokumentácie
- § 21 zápis do zdravotnej dokumentácie

Zdravotná dokumentácia

zákon č. 576/2004 Z.z.

- § 22 zabezpečenie a uchovanie zdravotnej dokumentácie
- § 23 odovzdanie zdravotnej dokumentácie a jej prevzatie do úschovy
- § 24 poskytovanie údajov zo zdravotnej dokumentácie
- § 25 sprístupňovanie údajov zo zdravotnej dokumentácie

Odborné usmernenie MZ SR o vedení zdravotnej dokumentácie

uverejnené vo Vestníku MZ SR čiastka 42-48,
ročník 57 zo dňa 15.októbra 2009

s účinnosťou od 15. októbra 2009

Čl. I

Účel odborného usmernenia

- účelom odborného usmernenia je zabezpečiť jednotnú obsahovú štruktúru vedenia zdravotnej dokumentácie zdravotníckymi pracovníkmi pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti

Čl. II

Vymedzenie základných pojmov

- zdravotná dokumentácia je neoddeliteľnou súčasťou poskytovania zdravotnej starostlivosti, súčasťou zdravotnej dokumentácie je aj ošetrovateľská dokumentácia
- údaje do zdravotnej dokumentácie zaznamenáva zdravotnícky pracovník v chronologickej postupnosti v rozsahu ním poskytnutej zdravotnej starostlivosti
- o každom poskytnutí zdravotnej starostlivosti vykoná zdravotnícky pracovník zápis do zdravotnej dokumentácie, aj o zmene zdravotného stavu osoby
- zápis terapie a zápis o zmene terapie je výlučne v kompetencii lekára

Čl. III

Vedenie zdravotnej dokumentácie v
ústavných zdravotníckych
zariadeniach

Čl. IV

Vedenie zdravotnej dokumentácie v
ambulantných zdravotníckych
zariadeniach

Čl. V

Vedenie zdravotnej dokumentácie v rozsahu ošetrovateľskej starostlivosti

- zdravotnú dokumentáciu vedie ošetrujúca sestra; tvoria ju zápis vstupného posúdenia zdravotného stavu osoby, zápisy o poskytnutej ošetrovateľskej starostlivosti a ošetrovateľská prepúšťacia správa
- zápis o vykonanom výkone obsahuje dátum a čas, stručný popis výkonu a vyhodnotenie, čitateľný podpis sestry; pri zmene zdravotného stavu aj slovné vyjadrenie sesterskej diagnózy
- ošetrovateľskú prepúšťáciu správu vyhotovuje sestra pri prepustení osoby z ústavnej starostlivosti, správnosť informácií potvrdí čitateľným podpisom

Čl. VI

Zdravotná dokumentácia

- určuje súčasti skompletizovanej zdravotnej dokumentácie v zdravotníckom zariadení ústavnej a ambulantnej starostlivosti

Čl. VII

- zdravotná dokumentácia sa vedie u všetkých poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, za jej vedenie zodpovedá poskytovateľ zdravotnej starostlivosti

Zrušuje sa Odborné usmernenie MZ SR č. 41978/2005-00 o vedení ošetrovateľskej dokumentácie zo dňa 4.7.2005

Zákon č. 578/2004 Z. z.
o poskytovateľoch zdravotnej
starostlivosti ... v znení neskorších predpisov
§ 3

Zdravotnícke povolanie

je súbor pracovných činností, ktoré vykonáva
zdravotnícky pracovník pri
poskytovaní zdravotnej starostlivosti

Poskytovateľ zdravotnej starostlivosti

§ 4 zákona č. 578/2004 Z.z.

- fyzická alebo právnická osoba, ktorá poskytuje zdravotnú starostlivosť na základe povolenia
- fyzická osoba, ktorá poskytuje zdravotnú starostlivosť na základe licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe

Zdravotníckí pracovníci

§ 27 zákona č. 578/2004 Z.z.

Zdravotnícky pracovník

je fyzická osoba vykonávajúca zdravotnícke povolanie

lekár, zubný lekár, farmaceut, sestra, pôrodná asistentka, fyzioterapeut, verejný zdravotník, zdravotnícky laborant, asistent výživy, dentálna hygienička, rádiologický technik, zdravotnícky záchranár, zubný technik, technik pre zdravotnícke pomôcky, optometrista, farmaceutický laborant, masér, očný optik, ortopedický technik, zdravotnícky asistent, sanitár, logopéd, psychológ, liečebný pedagóg, fyzik, laboratórny diagnostik, profesionálny vojak – ak vykonáva zdravotnícke povolanie v štátnej službe profesionálneho vojaka ozbrojených síl SR vo vojenskom zdravotníctve

Podmienky na výkon zdravotníckeho povolania

§ 31 zákona č. 578/2004 Z. z.

- spôsobilosť na právne úkony v celom rozsahu
- zdravotná spôsobilosť (§ 32)
- odborná spôsobilosť (§ 33 až 35)
- bezúhonnosť (§ 38)
- registrácia (§ 62 až 64)
- dôveryhodnosť

Odborná spôsobilosť pri prerušení výkonu zdravotníckeho povolania

§ 34 zákona č. 578/2004 Z.z.

- ak dôjde k prerušeniu výkonu odborných pracovných činností, špecializovaných pracovných činností alebo certifikovaných pracovných činností v príslušnom odbore v období dlhšom ako štyri roky v priebehu predchádzajúcich piatich rokov, zamestnávateľ zabezpečí obnovenie vedomostí a zručností zamestnanca v trvaní najmenej 480 hodín na príslušnom pracovisku zamestnávateľa pod vedením povereného zdravotníckeho pracovníka
- o obnovení vedomostí a zručností vyhotoví poverený zdravotnícky pracovník záznam, na základe ktorého zamestnávateľ vydá zdravotníckemu pracovníkovi potvrdenie, ktoré zamestnávateľ zasiela aj komore, v ktorej je zdravotnícky pracovník registrovaný

Sústavné vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov

§ 42 zákona č. 578/2004 Z. z.

Slovenská komora sestier a pôrodných asistentiek

§ 46 zákona č. 578/2004 Z. z.

Povinnosti poskytovatele a zdravotníckeho pracovníka

§ 79 zákona č. 578/2004 Z. z.

Povinnosti zdravotníckeho pracovníka

§ 80 zákona č. 578/2004 Z. z.

Etický kódex zdravotníckeho pracovníka

príloha č. 4 k zákonu č. 578/2004 Z. z.

**Nariadenie vlády SR č. 296/2010 Z.
z. o odbornej spôsobilosti na výkon
zdravotníckeho povolania, spôsobe
ďalšieho vzdelávania zdravotníckych
pracovníkov , sústave
špecializačných odborov a sústave
certifikovaných pracovných činností**

účinnosť od 1. júla 2010

Odborná spôsobilosť na výkon pracovných činností v zdravotníckom povolani sestra § 11

NV SR č. 296/2010 Z.z.

- sa získava nadobudnutím:
 - VOV v študijnom odbore všeobecná sestra
 - VŠ vzdelania I. st. v študijnom odbore ošetrovatel'stvo
 - VŠ vzdelania II. st. v študijnom odbore ošetrovatel'stvo, ktoré nadväzuje na získanie VŠ vzdelania I. st.
- na výkon špecializovaných pracovných činností:
 - špecializačným štúdiom
- na výkon certifikovaných pracovných činností:
 - certifikačnou prípravou

Výkon pracovných činností sestry § 12

NV SR č. 296/2010 Z.z.

sestra, ktorá získala odbornú spôsobilosť:

- na výkon odborných pracovných činností - samostatne vykonáva činnosti spojené s poskytovaním ošetrovateľskej starostlivosti, ktoré zodpovedajú rozsahu a obsahu získaného vzdelania
- na výkon špecializovaných pracovných činností - samostatne vykonáva špecializované pracovné činnosti spojené s ošetrovateľskou starostlivosťou, ochranou, podporou a udržiavaním zdravia a činnosti v oblasti výchovy k zdraviu, vzdelávania a výskumu spojené s poskytovaním zdravotnej starostlivosti
- na výkon certifikovaných pracovných činností - samostatne vykonáva certifikované pracovné činnosti
- riadenie a organizáciu ošetrovateľskej praxe vykonáva sestra, ktorá získala odbornú spôsobilosť nadobudnutím:
 - VŠ vzdelania II. stupňa
 - špecializačného štúdia
 - odbornej spôsobilosti na riadenie a organizáciu zdravotníctva
 - najmenej trojročnú odbornú prax
(podmienka splnenia do 31.12.2015, § 81)

Ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov § 68 až 76 NV SR č. 296/2010 Z.z.

- špecializačné štúdium (§ 69 až 72)
- certifikačná príprava (§ 73)
- príprava na výkon práce v zdravotníctve (§ 74)
- sústavné vzdelávanie (§ 75)

Prechodné a záverečné ustanovenia

§ 77 až 83

NV SR č. 296/2010 Z.z.

- za získanie odbornej spôsobilosti v zdravotníckom povolaní sestra sa považuje aj nadobudnutie ÚSOV na SZŠ v odboroch zubná sestra, zdravotná sestra, detská sestra, ženská sestra, všeobecná sestra (§ 78)
- špecializačný odbor ošetrovateľská starostlivosť o dospelých sa považuje za špecializáciu ošetrovateľská starostlivosť v odboroch vnútorného lekárstva alebo v odboroch chirurgie; intenzívna starostlivosť v chirurgických odboroch sa považuje za špecializáciu v odbore intenzívna ošetrovateľská starostlivosť o dospelých (§ 79)
- nadobudnutie VOV v odbore diplomovaná operačná sestra sa považuje za špecializačný odbor inštrumentovanie v operačnej sále (§ 79)

Prílohy

k NV SR č. 296/2010 Z.z.

- určujú stupne vzdelania a študijné odbory na získanie odbornej spôsobilosti na výkon odborných pracovných činností v jednotlivých zdravotníckych povolaniach

Vyhláška MZ SR č. 364/2005 Z. z.,

ktorou sa určuje

- rozsah ošetrovateľskej praxe poskytovanej sestrou samostatne a v spolupráci s lekárom
a
- rozsah praxe pôrodnej asistencie poskytovanej pôrodnou asistentkou samostatne a v spolupráci s lekárom

Vyhláška MZ SR č. 306/2005 Z. z.

ustanovuje

- zoznam sesterských diagnóz

Vyhláška MZ SR č. 366/2005 Z. z. o kritériách a spôsobe hodnotenia sústavného vzdelávania zdravotníckych pracovníkov

- vykonáva komora (SK SaPA)
- hodnotí sa v pravidelných päťročných cykloch

**Výnos MZ SR č. 09812/2008-OL z
10.9.2008 o minimálnych
požiadavkách na personálne
zabezpečenie a materiálno-technické
vybavenie jednotlivých druhov
zdravotníckych zariadení, doplnený
výnosom č. 25118/2008-OL z
10.12.2008 a výnosom z 10.8.2009**

(Vestník MZ SR č. 32-51/28.10.2008, č. 58-60/29.12.2008, č. 33-39/31.8.2009)

Personálne zabezpečenie ORL ambulancie

- 1 sestra alebo sestra so špecializáciou v odbore ošetrovateľská starostlivosť v odboroch chirurgie
- ak je zriadená miestnosť pre audiometriu 1 sestra s certifikátom audiometria
- v prijímacej ambulancii v dennej zmene a v nočnej zmene najmenej 1 sestra s príslušným profesijným titulom (sestra špecialistka v chirurgickom ošetrovatel'stve, platnosť od 1.1.2011)

Personálne zabezpečenie oddelenia ORL

- počet obsadených lôžok pripadajúcich na 1 sestru v dennej zmene – 9, v nočnej zmene – 15; na 1 zdravotníckeho asistenta/sanitára v dennej zmene – 20, v nočnej zmene – 40; ak sa počet pacientov zvýši o 3, ústavné zariadenie zabezpečí ďalšiu sestru a ďalšieho zdravotníckeho asistenta/sanitára
- z celkového počtu sestier na oddelení je v každej zmene najmenej 1 sestra s príslušným profesijným titulom (sestra špecialistka v chirurgickom ošetrovatel'stve, platnosť od 1.1.2011)
- na oddelení s počtom 25 a viac lôžok je navyše 1 sesterské miesto manažérky pre dennú zmenu
- v počte sestier na oddelení je navyše 1 miesto vedúcej sestry oddelenia alebo kliniky

Personálne zabezpečenie na pracoviskách operačných sál

- na jeden obsadený operačný stôl 1 sestra
- na jeden obsadený operačný stôl 1 sestra/zdravotnícky asistent
- z celkového počtu sestier na operačnej sále je v každej zmene najmenej 1 sestra s príslušným profesijným titulom (sestra špecialistka v inštrumentovaní v operačnej sále, platnosť od 1.1.2011)
- 1 sesterské miesto manažérky pre dennú zmenu, ak je operačná sála organizovaná ako samostatné oddelenie
- v počte sestier na operačnej sále je navyše 1 miesto vedúcej sestry, ak je operačná sála organizovaná ako samostatné oddelenie

Personálne zabezpečenie JIS

- bez ohľadu na počet pacientov sú v každej zmene najmenej dve sestry
- počet obsadených lôžok na 1 zdravotníckeho asistenta/sanitára v dennej zmene – 10, v nočnej zmene – 0
- z celkového počtu sestier na oddelení je v každej zmene najmenej 1 sestra s príslušným profesijným titulom (sestra špecialistka v intenzívnej ošetrovateľskej starostlivosti o dospelých, alebo v intenzívnej ošetrovateľskej starostlivosti v pediatrii, alebo sestra špecialistka v anesteziológii a intenzívnej starostlivosti, platnosť od 1.1.2011)

Ďakujem za pozornosť !

anna.mackova@vucbb.sk